

KORRALDUS

27.04.2026 nr DM-133033-11

Osaühing JÄRVE BIOPUHASTUS lõhnaaine esinemise vähendamise kava heakskiitmine

1. OTSUS

Lähtudes Osaühing JÄRVE BIOPUHASTUS 16.09.2025 esitatud lõhnaaine esinemise vähendamise kavast, võttes aluseks atmosfääriõhu kaitse seaduse § 70 ja § 71, haldusmenetluse seaduse § 40, **otsustan:**

1.1. Kiita heaks Osaühingu JÄRVE BIOPUHASTUS (registrikood 10854476; aadress Uus-Tehase tn 3, Järve linnaosa, Kohtla-Järve linn, Ida-Viru maakond) lõhnaaine esinemise vähendamise kava.

1.2. Lõhnaaine esinemise vähendamise kavast toodud meetmed on Osaühingule JÄRVE BIOPUHASTUS rakendamiseks kohustuslikud.

1.3. Seada Osaühingule JÄRVE BIOPUHASTUS järgmise tingimuse: Ettevõtte esitab Keskkonnaametile lõhnaaine esinemise vähendamise kava rakendamise vahearuande hiljemalt 15.02.2027 ning lõpparuande hiljemalt 15.02.2028 keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS kohustuste mooduli kaudu. Nimetatud aruannetes tuleb esitada kokkuvõttev kirjeldus aasta jooksul teostatud mõõtmistest, mõõtetulemuste järeldest, töökorralduslikest tegevustest, sh esitatud kaebuste korral, elanikkonna teavitustest, ning muu info plaanitud meetmete ellurakendamise kohta.

1.4. Keskkonnaamet jätab endale õiguse kehtestada uusi tingimusi (atmosfääriõhu kaitse seadus § 72 lg 2) või tunnistada kehtetuks lõhnakava heakskiitmise otsus (haldusmenetluse seadus § 64), kui ettevõtte esitatud lõhnakavas ettenähtud meetmed on ebapiisavad, st esineb lõhnaaine häiringutaseme ületamist ja esitatakse jätkuvalt lõhnakaebusi.

1.5. Korraldus jõustub Osaühingule JÄRVE BIOPUHASTUS teatavaks tegemisel.

2. ASJAOLUD

2.1. Käitise andmed

Osaühing JÄRVE BIOPUHASTUS (registrikood 10854476; aadress Uus-Tehase tn 3, Järve linnaosa, Kohtla-Järve linn, Ida-Viru maakond; edaspidi *OÜ Järve biopuhastus* või ka *ettevõtte*) omab tähtajatu kehtivusega keskkonnaluba nr L.VV/325554, mis annab õiguse Ida-Viru maakonnas Kohtla-Järve linnas Järve linnaosas Uus-Tehase tn 3 (katastritunnus 32210:002:0001) kinnistul asuvale käitisele (edaspidi ka *Kohtla-Järve regionaalne reoveepuhasti*) vee erikasutuseks, jäätmete käitlemiseks ja saasteainete viimiseks paiksest heiteallikast välisõhku.

Kinnistu pindala on kokku 17,67 ha ning kinnistu sihtotstarve on 100% jäätmeoidla maa. Tootmisterritoorium on valdavalt ümbritsetud äri-, tootmis-, maatulundus-, transpordi- ja üldkasutatava maaga. Lähimad elumajad asuvad ca 600–700 m kaugusel kagu suunas. Ettevõtte ei paikne looduskaitsealal ega Natura 2000 võrgustiku alas. Lähim looduskaitseala - Ontika maastikukaitseala (registrikood KLO1000554) asub ca 3 km kaugusel põhja suunas.

Ettevõtte põhitegevusaladeks on kanalisatsioon ja heitveekäitlus (EMTAK kood 37001) ning veekogumine, -töötlus ja -varustus (EMTAK kood 36001). Käitises toimub olme- ja tööstusreovee kogumine ja puhastamine, puhastamisel tekkinud reoveesette käitlus. Heitvee väljalask on Aa randa Soome lahte. Ettevõtte poolt teenindatavad piirkonnad on Kohtla-Järve linn (Järve, Ahtme, Oru, Kukruse ja Sompa linnaosad), Jõhvi vald (Jõhvi linn ja Tammiku küla) ning Lügánuse vald (Kiviõli linn, Püssi linn).

Reoveepuhastusprotsess algab reovee mehaanilisest puhastusest, kus eemaldatakse võrepraht, liiv ning rasvad ja õliühendid. Selles etapis on ka avariimahutid väga reostunud ning nõuetele mittevastava reovee ja sademevee jaoks ning ühtlustusmahuti, et tagada stabiilne vool bioloogilise puhastuse etappi. Bioloogilise puhastuse protsessis toimub lämmastiku ja fosfori ärastamine. Reovees sisalduvad orgaanilised ained lagundatakse aktiivmuda protsessi käigus, mis põhineb valikuliselt fosfori, süsiniku ja lämmastiku degradeerimisel. Bioloogilise puhastuse käigus tekkinud jääkmuda eemaldatakse protsessist ja juhitakse mudakäitlusesse. Mudakäitlusest tekkinud ja tahenenud reoveesete kompostitakse aunadena tootmisterritooriumil.

OÜ Järve Biopuhastus on 2024.aastal rajanud uue õhupuhastussüsteemi, mis vastab 17.08.2022 jõustunud parima võimaliku tehnika järeldustes jäätmekäitluse üldpõhimõtetele. Et vältida ja vähendada lõhnaemissioone kogutakse reovee käitluse heitgaasid (H_2S , NH_3 , LOÜ-d) õhupuhastussüsteemi suletud süsteemiga: võrehoonest, settetahendushoonest (mudakäitlushoonest), avariimahutitest, jaotuskambrist, purgimismahutist, vastuvõtumahutist, liivapüüdurist ja ühtlustusmahutist. Esmane heitgaaside puhastus toimub märgpuhastusena scrubberis ning ülejäänud puhastus scrubberile järgnevas kolmest moodulist koosnevas biofiltrite kompleksis.

Käitises heiteallikad, kust väljutatakse välisõhku vesiniksulfiidi (H_2S), ammoniaaki (NH_3) ja lenduvaid orgaanilisi ühendeid (LOÜ), sh fenooli, benseeni, toluene, on järgmised:

- Protsessimahuti (V-3);
- Järelsetitid (koond) (V-4-K) – koosneb kolmest setitist;
- Biofilter (koond) (V-8) – koosneb kolmest biofiltri väljundist;
- Kompostimisväljak (V-9).

2.2. Lõhnaaine esinemise vähendamise kava vajalikkus ja menetlusosaliste teavitamine

Lõhnaaine esinemise vähendamise tegevuskava (edaspidi ka *lõhnakava* või *kava*) koostamise vajadus tuleneb Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ (edaspidi ka *EKUK*) poolt ajavahemikul 01.04.2023- 31.08.2024 teostatud Kohtla-Järve välisõhu kvaliteedi uuringu ja koostatud aruandes "Välisõhu kvaliteedi, lõhnaäiringu ning saasteainete heitkoguste hindamine Kohtla-

Järve linnas“ esitatud lõhnahinnangust, mille alusel esineb Kohtla-Järve linnas Järve linnaosas erinevate ettevõtete kaitiste koosmõjus lõhna häiringutaseme ületamine.

Keskkonnaamet teavitas 22.04.2025 kirjaga nr 15-5/25/8226 OÜ Järve biopuhastust haldusmenetluse alustamisest ja kohustas ettevõtet koostama lõhnaaine vähendamise tegevuskava. Lõhnakava esitamise nõue esitati ka Eastman Specialties OÜ-le ja VKG Oil AS-ile.

OÜ Järve biopuhastus esitas 28.07.2025 Keskkonnaametile lõhnakava (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 28.07.2025 dokumendi nr DM-133033-1 all). Nõuetele vastav ja täiendatud lõhnakava on registreeritud KOTKAS 16.09.2025 dokumendina nr DM-133033-5.

Keskkonnaamet edastas lõhnakava 30.09.2025 kirjaga nr DM-133033-6 Kohtla-Järve Linnavalitsusele tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks (atmosfääriõhu kaitse seadus (AÕKS) § 71 lg 2). Omavalitsus arvamusi/ettepanekuid ei esitanud.

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused lõhnakava heakskiitmisel

Lõhnaaine esinemise vähendamise kava peab vastama AÕKS § 70 lg 4 sätestatud nõuetele. Lõhnakava meetmed peavad olema efektiivsed ja piisavad tagamaks, et lõhnaaine väljutamisel ei ületata lõhnaaine esinemise häiringutasemeid (AÕKS § 70 lg 5).

Ettevõtte toob esitatud lõhnakavas välja, et EKUKi uuringus kasutatud mõõtmistulemused võivad kajastada ajutist ja ebatüüpilist olukorda, mis ei pruugi olla representatiivne õhupuhastussüsteemi tavapärase töörežiimi kohta, kuna uuringuks teostatavate mõõtmiste ajal toimus kaitises alles uue õhupuhastussüsteemi käivitamine ning kogu tehnoloogilise protsessi ümberseadistamine.

Rekonstrueerimise käigus liideti õhupuhastussüsteemiga avariimahuti, jaotuskamber, liivapüünis ja purgimissõlm, mis olid varem arvestamata lõhnaallikad. Nendest allikatest pärinev saastunud õhk suunatakse nüüd otse õhupuhastussüsteemi, kuid osa heidetest liigub edasi ka protsessimahutisse. Protsessimahutist eralduvate lõhnaainete heitkogused sõltuvad otseselt puhastisse suunatava reovee koostisest ning reoveest õhku paiskuvatest saaste- ja lõhnaainetest. Lõhnakava raames teostatavad lõhna- ja saasteainete regulaarsed mõõtmised aitavad välja selgitada lõhnaainete reaalsed kontsentratsioonid ja kogused erinevatel tingimustel ja aastaajal ning tuvastada seoseid puhastisse suunatava reovee koostise ja eralduvate saasteainete vahel ning nende põhjal välja töötada võimalusi reovee koostise reguleerimiseks.

Seega täiendavate meetmete kavandamisel on OÜ Järve biopuhastus keskendunud õhupuhastussüsteemi tehnilistele täiustustele, sealhulgas hooldustöödele ja seadmete optimaalsele häälestamisele. Samuti panustatakse saasteainete, lõhnaainete ning õhupuhastussüsteemi töö parameetrite mõõtmisele, et selgitada välja süsteemi optimaalne töörežiim.

Täpsemalt toob ettevõtte välja järgnevad meetmed ja kohustused:

- 1. Teostada iga kvartal kõigi heiteallikate (protsessimahuti, järelsetitite, õhupuhastussüsteemi ja kompostimisväljaku) saasteainete mõõtmised.** – Keskkonnaamet täpsustab, et nimetatud seirekohustus on kantud ka keskkonnaloa nr L.VV/325554 vormi A7 p 1, va mõõtmised järelsetititest.
- 2. Teostada iga kvartal kõigi heiteallikate (protsessimahuti, järelsetitite, õhupuhastussüsteemi ja kompostimisväljaku) lõhnaainete mõõtmised.**
- 3. Teostada iga kvartal õhupuhastussüsteemi (biofiltri) efektiivsuse mõõtmised süsteemi garantiiperioodi jooksul 2025-2027 aastatel, kuni õhupuhastussüsteemi optimaalse seadistamiseni** – Keskkonnaamet täpsustab, et nimetatud nõue on kantud ka keskkonnaloa nr L.VV/325554 vormi A6.
- 4. Teostada kord aastas biofiltrite filtermaterjali (puuhakke) seiret: määrata bakterite arv (KBE/g) ja toitainete suhe filtermaterjalis (mg C:N:P/kg) materjali kohta.**
- 5. Pidada lõhnakaebuste registrit, milles on iga kaebuse dokumenteerimise, analüüsi ja lahendamise kirjeldus.**
- 6. Teavitada elanikkonda võimaliku lõhnaärrituse tekkimisest.**

Pärast meetmete rakendamist, s.o. õhupuhastussüsteemi (biofiltri) optimaalse töörežiimi saavutamisel, tagab käitis eeldatavalt järgnevad lõhnaaine heitkogused:

Heiteallikas	Saavutatav lõhnaaine heitkogus, OU/s	Täpsustus
Biofilter (koond) (V-8)	13 594,40	Mõõdetakse kõigi kolme väljundi heitkogus ja summeeritakse. August 2024.a EKUK uuringu käigus mõõdetud tulemuseks 15 385,7 OU/s. Seega eeldatav vähenemine 12 %.
Kompostimis-väljak (V-9)	5 854,51	Olenevalt auna vanusest ja mahust mõõdetakse heitkogus vähemalt kolmest punktist. Saavutatava heitkogusena on arvestatud 2023.aastal mõõdetud maksimaalset summaarset tulemust.
Protsessimahuti (V-3)	12 373,84	Mõõdetakse nii aereeritud kui ka aereerimata tsoonist ning tulemused summeeritakse. Saavutatava heitkoguse aluseks on võetud 2024.a juulis mõõdetud tulemus (2021.a lõhnakava efektiivsuse hindamise aruandest). 2025.a kava eesmärk on välja selgitada heitkoguse vähenemise reaalne ulatus ning leida meetmed selle saavutamiseks.
Järelsetitid (V-4-K)	122,58	Mõõdetakse ühte järelsetitit ning tulemus korrutatakse 3-ga. Saavutatava heitkogusena on arvestatud 2024.aastal mõõdetud maksimaalset tulemust.
Summaarne	31 945,33	2021.a lõhnakava efektiivsuse hindamise aruande ja selle lisaks oleva 2024.a mõõteprotokoll põhjal on käitise summaarne lõhnaaine heitkogus 24 611,54 OU/s. Suurema heitkoguse esitamise põhjus seisneb asjaolus, et 2025.a lõhnakavas on arvesse võetud ka passiivsed heiteallikad, mida varasemas arvutustes polnud käsitletud, nt purgimissõlm, liivapüünis, jaotuskamber, avariimahuti.

Keskkonnaamet tellis EKUK-ilt Kohtla-Järve linnaosas lõhnaaine eraldumist põhjustavate ettevõtete lõhnakavasid aluseks võttes töö lõhnakavade summaarse mõju ja tulemuslikkuse hindamiseks. EKUK esitas 19.03.2026 Keskkonnaametile töö „Kohtla-Järve linna lõhnaaine

esinemise vähendamise kavade tulemuslikkuse hindamine“ (registreeritud infosüsteemis KOTKAS kirja nr DM-133033-9 all). Modelleerimistulemustest nähtub, et pärast kolme ettevõtte lõhnaaine esinemise vähendamise kavades esitatud meetmete rakendamine vähendab piirkonna lõhnaainete summaarseid heitkoguseid ning hajumisala ulatus. Lõhnaaeriala levikuala elamupiirkondade suunal kahaneb ning lõhnatundide esinemissagedus tööstuspiirkonnale lähimatel tänavatel langeb. Kuigi seadusega lubatud 15% häiringutaset lähimate elamute juures ei ületata, võib lõhn olla elanikele tajutav 263 – 701 tunnil aastas, mis viitab vajadusele tegeleda piirkonnas lõhnaainete heitkoguste edasise vähendamisega.

Keskkonnaamet leiab, et OÜ Järve biopuhastuse lõhnakavas on käsitletud AÕKS § 70 lg 4 ja 5 sätestatud, lõhnakavas on esitatud lõhnaainete esinemise vähendamise eeldused ning rakendades kavas toodud meetmeid, võib eeldada lõhnaaine esinemise vähenemist. Tulenevalt eelnevast **kiidab Keskkonnaamet heaks OÜ Järve biopuhastuse 16.09.2025 esitatud lõhnaaine esinemise vähendamise kava ja sätestab, et lõhnakavas toodud meetmed on rakendamiseks kohustuslikud.**

3.2. Tingimuste seadmine

Lõhnaaine esinemise vähendamise kava heakskiitmisel võib Keskkonnaamet seada käitajale täiendavaid tingimusi lõhnaaine esinemise vähendamise abinõude rakendamiseks või määrata käitajale ajutiselt õhusaasteloast või keskkonnakompleksloast erinevaid tingimusi (AÕKS § 71 lg 3). Arvestades korralduse punktis 3.1 esitatud meetmeid, seire kohustusi ja töökorralduslike nõudeid ei pea Keskkonnaamet vajalikuks täiendavaid nõudeid ega kohustusi ettevõttele seada. **Meetmetena esitatud seire kohustused lisab Keskkonnaamet KOTKAS keskkonnalooga nr L.VV/325554 seotud kohustuste moodulisse.**

Lõhnaaine esinemise vähendamise kava täitmist kontrollib Keskkonnaamet ning käitajal tuleb esitada vähemalt üks kord aastas sellekohane aruanne (AÕKS § 71 lg 6 ja 7). Võttes arvesse, et ettevõtte kavandab lõhnakavas toodud meetmeid rakendada kuni 2027.a lõpuni ning on lõhnakavas märkinud vahe- ja lõpparuannete esitamise tähtajad, kehtestab Keskkonnaamet järgmised tingimused: **Ettevõtte esitab Keskkonnaametile lõhnaaine esinemise vähendamise kava rakendamise vahearuande hiljemalt 15.02.2027 ning lõpparuande hiljemalt 15.02.2028 keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS kohustuste mooduli kaudu. Nimetatud aruannetes tuleb esitada kokkuvõttev kirjeldus aasta jooksul teostatud mõõtmistest, mõõtetulemuste järeldustest, töökorralduslikest tegevustest, sh esitatud kaebuste korral, elanikkonna teavitustest, ning muu info plaanitud meetmete ellurakendamise kohta.**

Keskkonnaamet jätab endale õiguse kehtestada uusi tingimusi (atmosfääriõhu kaitse seadus § 72 lg 2) või tunnistada kehtetuks lõhnakava heakskiitmise otsus (haldusmenetluse seadus § 64), kui ettevõtte esitatud lõhnakavas ettenähtud meetmed on ebapiisavad, st esineb lõhnaaine häiringutaseme ületamist ja esitatakse jätkuvalt lõhnakaebusi.

3.3. Ärakuulamine

Enne haldusakti andmist peab haldusorgan andma menetlusosalistele võimaluse esitada

kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis haldusakti kohta oma arvamus ja vastuväited (haldusmenetluse seaduse § 40 lg 1).

Keskkonnaamet edastas lõhnakava heakskiitmise korralduse eelnõu (edaspidi *eelnõu*) 10.04.2026 kirjaga nr DM-133033-10 ettevõttele ja Kohtla-Järve Linnavalitsusele arvamus ja ettepanekute esitamiseks, määrates arvamus esitamise tähtajaks kaks nädalat. Ettepanekuid ja vastuväiteid eelnõule ei esitatud.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Dagmar Undrits
juhataja
välisõhubüroo

Lisa: 150925_Lõhnaaine vähendamise kava 2025-2027_JBP_täiendatud.pdf

Teadmiseks: Kohtla-Järve Linnavalitsus

Age Kaljuorg
peaspetsialist
välisõhubüroo